

Duru Bulgur Buğdayda Yerli Genetik Mirası Korudu

Duru Bulgur ve Karamanoğlu Mehmetbey Üniversitesi iş birliğiyle yürütülen ata tohumu Ahmet Buğdayı Projesi tamamlandı. Proje, yerli genetik mirasın bilimsel yöntemlerle korunarak üretime kazandırılabilceğini gösteren örnek bir üniversite–sanayi iş birliği olarak değerlendiriliyor.

Duru Bulgur, Anadolu’nun 2 bin yıllık genetik mirasını taşıyan ata tohumu olan Ahmet Buğdayı’nı yeniden tarımsal üretime kazandırmak amacıyla 2018 yılında başlattığı Ar-Ge ve ıslah projesini başarıyla sonuçlandırdı. Karamanoğlu Mehmetbey Üniversitesi ile üniversite–sanayi iş birliği kapsamında yürütülen proje, yerli buğday çeşitlerinin korunması, geliştirilmesi ve sürdürülebilir üretim modellerine entegre edilmesi açısından Türkiye’de örnek uygulamalardan biri oldu.

Duru Bulgur’un 91 yıllık üretim tecrübesinden hareketle kurgulanan projede, bulgur kalitesiyle bilinen yerli Ahmet Buğdayı tohumları çiftçilerin ambarlarından temin edildi. Türkiye’de ilk kez uygulanan hızlı ıslah yöntemi sayesinde, klasik yöntemlerle uzun yıllar sürebilecek tohum geliştirme süreci yaklaşık iki yıl içinde tamamlandı. Geliştirilen yeni nesil tohumlar, arazi denemeleri ve kalite analizlerinin ardından Tarım ve Orman Bakanlığı tarafından tescil edildi.

Proje kapsamında geliştirilen tohumlar Karaman başta olmak üzere İç Anadolu’da çiftçilerle buluşturuldu. Geniş alanlarda yapılan deneme ekimlerinde dekara 800–850 kilogram seviyelerinde verim elde edilmesi, tohumların hem tarımsal performansını hem de ekonomik uygulanabilirliğini ortaya koydu. Elde edilen sonuçlar doğrultusunda, sertifikalı tohumluk üretimi için profesyonel tohumculuk firmalarıyla iş birlikleri hayata geçirildi ve adaptasyon çalışmalarının farklı bölgelerde sürdürülmesi planlandı.

Ata tohumu Ahmet Buğdayı Projesi, yalnızca verim odaklı bir ıslah çalışması olarak değil, bulgur sanayisinin kalite ihtiyaçlarını merkeze alan bütüncül bir model olarak tasarlandı. Geliştirilen tohumlardan, Duru Bulgur’un üretim tesislerinde endüstriyel ölçekte yüksek tonajlı bulgur üretimleri gerçekleştirildi. Yapılan laboratuvar analizleri ve tüketici testleri, elde edilen bulgurların lezzet, yapı ve işlenebilirlik açısından yüksek performans sunduğunu ortaya koydu.

Kuraklığa toleranslı yapısı ve kıraç arazilerde yetişebilme kabiliyeti sayesinde Ahmet Buğdayı, iklim değişikliğinin tarım üzerindeki etkilerine karşı da önemli bir çözüm potansiyeli sunuyor. Daha az su ihtiyacı, hem üretim maliyetlerinin düşmesine hem de sürdürülebilir tarım uygulamalarının yaygınlaşmasına katkı sağlıyor.

Bölgesel Kalkınmaya Yerli Katkı

Yerli ve yüksek kaliteli bulgurluk buğday tohumlarının üretime kazandırılmasıyla, çiftçi gelirlerinin artması, bölgesel kalkınmanın desteklenmesi ve bulgurun iç ve dış pazarlarda katma değerinin güçlenmesi hedefleniyor. Özellikle İç Anadolu Bölgesi’nde yaygınlaşması halinde, ata tohumu Ahmet Buğdayı’nın ülke ekonomisine önemli ölçekte katkı sağlaması öngörülüyor.